

DUBORG-SAMFUNDET

2015

Duborg-Samfundets adresser:

Duborg-Samfundets adresse i Danmark:

Postboks 380
DK-6330 Padborg

Duborg-Samfundets adresse i Sydslesvig:

Ritterstr. 27
D-24939 Flensburg

Duborg-Samfundets konto(årsskrift)

Danske Bank 8 04 53 21 Reg.-Nr. 1551
Union-Bank (Flensburg) IBAN: 78 2152 0100 0000 0215 20
BIC: UNBNDE21XXX

Hjemmeside: www.duborg-skolen.de menu-punkt elever
www.duborg-samfundet.dk

Fungerende arbejdsudvalg:

Rudolf Föh
Am See 4, D-24955 Harrislee
Tlf. 0461 – 73902

Mucki Kvist
Marienallee 49, D-24937 Flensburg
Tlf. 0461 – 51673 e-mail: tormuc@gmail.com

Birthe Hein-Richter
Boyebüll 14 A
D-24850 Schuby
Tlf. 01703420207 email: birthefle@yahoo.de

Erik Jensen
Marienallee 55, D-24937 Flensburg
Tlf. 0461 – 90 93 257 e-mail: eriksuna@gmail.com

Gunnar Dyrvig
Friedrichstal 38, D-24939 Flensburg

Ole Møller, web-ansvarlig
Varnæsvej 54
DK 6200 Aabenraa email: moeller.ole@gmail.com

Tryk: H. Alsen
D-24977 Ringsberg

Forord

Alle har adgang til internettet. Sådan lyder omkvædet mange steder, men endnu har nok ikke alle denne adgang. Derfor sidder du også i år med en klassisk papirudgave af Duborg-Samfundets årsskrift.

Men nedenfor tager vi hul på de næste års udsendelser og beder om modtagerens hjælp.

Dette hæfte begynder med Rektors beretning ved dimissionen 2015. Derefter kommer nyt fra Duborg-Skolen, hvor ombygningen og den gennemgribende og hårdt tiltrængte renovering er stillet i udsigt til næste år.

Og vi har bestræbt os på at finde nyt om gamle elever. De to længere beretninger kan stå som tidsdokumenter og eksempler på skæbner, præget som de er af de samfundsvilkår, der herskede på det tidspunkt.

Der slutes med artikler om lypigernes seneste rejse og om besøg på Duborg-Skolen

På Arbejdsudvalgets vegne

Erik Jensen

Fremtidens årsskrift

Vi vil gerne høre fra gamle elever, og det vil være en stor hjælp for Arbejdsudvalget, hvis du på postmaster@duborg-samfundet.dk tilkendegiver dine ønsker for 2016 og fremover.

Ønsker du at få årsskriftet elektronisk, ønsker du fortsat at få det i form af et hæfte eller ønsker du måske at afmelde det fuldstændigt? Lad os det vide. Portoen stiger, indtægterne falder, og vi vil kunne mindske udgifterne meget, hvis mange kunne modtage årsskriftet elektronisk. Vi vil sende de tilmeldte en mail, når årsskriftet er tilgængeligt på nettet, så man selv kan downloade det.

Det skal understreges, at mailadresserne behandles fortroligt og udelukkende bruges internt.

Hvis vi ikke hører fra dig, så kan det jo skyldes, at du ikke har email, og du vil derfor i lighed med dem, der udtrykker ønske herom, fortsat modtage årsskriftet i papirudgave. Hvis du ikke vil have papirudgaven, er det derfor vigtigt, at du giver os besked.

Reminder

Man kan så let glemme beløbet og også at få det indbetalt, så under henvisning til Duborg-Samfundets bankadresser på hæftets side 2 mindes her om, at beløbet er 5€ eller 40 dkr. - men ingen skal høre for det, hvis der indbetales et større beløb.

Dimission 2016

Dimissionen af Duborg-Skolens studenter og realister finder sted fredag den 15. juli kl. 17 i Idrætshallen. Alle jubilarer er velkomne.

Duborg-Samfundet indbyder til en sammenkomst i Duborg-Skolens Festsal samme dag kl. 15-16.30.

Vi håber på stort fremmøde, selv om det er i den danske ferisesæson.

Duborg studenter 1966

For 50-års jubilarerne er kontaktpersonerne:

Editha Wehlitz: elitz@versanet.de

Anne-Margrete Jessen, f. Ingwersen: Amjess@aol.com

Duborg Realister 1971

Vi har 45 års realistjubilæum. I den anledning mødes vi fredag den 15. juli 2016 kl. 15.00 på Duborg-Skolen til Duborg-Samfundets jubilarsammenkomst. Interesserede gamle elever og lærere kan sende en mail til:

Birthe Hein-Richter: birthefle@yahoo.de

eller til Gunda Bergemann: gbergemann@unionbank.de

Vi ses, Gunda og Birthe.

Duborg studenter 1976

For 40 års jubilarerne står Karl Fischer som kontaktperson.

Han kan kontaktes på fi@dcbib.dk

Duborg studenter 1991

Der indbydes Jubilarsammenkomst på Duborg-Skolen fredag den 15. juli 2016 kl. 15-16.30.

Studenterårgang 1991 planlægger også en jubilæumsfest lørdag den

18. juni 2016 på Christianslyst. Tilmeld via Katrine@headology.de

Det er Katrine Hoops mailadresse. Hun må gerne kontaktes.

Årsberetning 2014-15

ved skolens rektor Ebbe B. Rasmussen

Om året der gik, vil jeg nævne et par centrale ting:

Personalet

Vi har siden sidste sommer taget afsked med 3 fastansatte magistre, som alle er gået på pension. Det drejer sig om lektor Lone Anker Jakobsen og lektor Helle Skadhauge, som er fratrådt pr 31.07.14, og lektor Angela Guski, som er fratrådt pr 31.08.14. En enkelt magister, adjunkt Katrina Fandrey, er pr 01.08.14 blevet overflyttet permanent til AP Møller Skolen.

I lærergruppen er 2 fastansatte gået på pension pr 31.07.14. Det drejer sig om overlærer Gregers Nørgaard og overlærer Chantal Jonassen. Endelig er 2 lærervikarer fratrådt pr 31.07.14, nemlig lærer Lotte Praschl som har været årsvikar på fuld tid, og lærer Bjarke Bär, der var vikar på deltid.

Jeg vil gerne bringe en meget stor tak til disse nu tidligere ansatte for et fortræffeligt arbejde i skolens tjeneste. Held og lykke til alle i fremtiden.

Pr 01.08.14 har der været en enkelt fastansættelse, nemlig lærer Wencke Bär Rasmussen, samt 2 ansættelser i pædagogikum, nemlig Frøya Gildberg i musik, og Trine Møller-Fink i kemi og idræt.

Derudover er der blevet plads til en række vikarer:

Pr 01.08.14 blev Lene Sollied Mouritzen ansat som magistervikar i fagene kunst og dansk. Samtidig blev Kennet Stenbakken, som indtil 2007 var fastansat her på skolen, genansat som lærervikar.

Pr 01.02.15 blev der ansat en række magistervikarer: Cordula Rohrmoser i faget engelsk, Emil Melbye i fagene historie og geografi, Johannes Eske Andersen i samfundsfag, Martina Glanemann i tysk og Mette Krog Uhre Rahbek i dansk.

Pr 01.03.15 blev Jan Wittrup ansat som vikar i filosofi, og i slutningen af maj 15 blev Mona Elling ansat som lærervikar.

De pensionerede lektorer Anna Olesen og Helle Skadhauge har bistået som vikarer i fransk og latin, Anna Olesen fra den 01.08.14 til den 31.10.14 og Helle Skadhauge hele året.

I skolens ledelse er der sket en enkelt ændring pr 1.3.15, idet Vibeke Küssner er trådt tilbage som studieleder og har overladt hvervet til Ditte Bjerre Christensen. Det skal endelig nævnes, at skolesekretær Karin Christiansen er gået på pension pr 01.01.15.

Eleverne

Ved skoleårets start var elevtallet 529, en anelse mindre end året før, hvor det var 540. Dog må man sige, at det nu er 4. år i træk, hvor elevtallet er stort set uændret.

I de seneste uger har vi afholdt afslutningsprøver i F9 og F10.

I vores F9 er 32 af de 47 elever oprykket til F10. De øvrige 15 har deltaget i ESA (hovedskoleeksamen), hvoraf de 4 efterfølgende fortsætter i F10, mens 10 forlader skolen. En enkelt er ikke færdig pga. sygdom.

I vores F10, også med 47 elever, fortsætter 27 elever i 11. årgang, mens de resterende 20 elever forlader skolen, enten med afgangsprøve eller for at fortsætte uddannelse andre steder.

Karaktersagen

Duborg-Skolens studenter har i mange år fået konverteret deres tyske eksamensgennemsnit til et dansk gennemsnit. Omregningen har beroet på en aftale mellem Duborg-Skolen og Undervisningsministeriet. Den er blevet fastlagt på baggrund af en % -vis sammenligning mellem eksamensresultaterne for studenterne fra Duborg-Skolen og de tilsvarende for danske studenter. Selvfølgelig har antallet af Duborg-Studenter været lavt i forhold til antallet af danske studenter, så det statistiske materiale har været lidt svagt, men det har alligevel fungeret udmærket i en lang årrække. Med ca. 5 års mellemrum er omregningsskalaen så blevet justeret på baggrund af de senest opnåede eksamensresultater.

I 2007 blev omregningen for sidste gang foretaget på dette grundlag. Ved samme lejlighed blev det oplyst, at omregningsskalaen i øvrigt også ville blive brugt for studenter fra gymnasier over hele Tyskland, som ville læse videre i Danmark, hvilket jo kan virke lidt mærkeligt, men da det ikke stillede vore studenter ringere, kunne vi jo ikke sige noget til det.

I 2010 skete der så det, at vi på et møde i ministeriet fik at vide, at nu havde man fået adgang til en statistik over samtlige eksamensresultater fra hele Tyskland. Dem ville man bruge til at lave en meget mere præcis omregningsskala. Det ville betyde, at fremover skulle studenter fra Duborg-Skolen (og nu også fra AP Møller Skolen) vurderes ud fra denne tyske omregningsskala. Så hørte vi ikke

mere fra ministeriet, før de i november 2012 fremsendte et høringsudkast til en ny omregningstabel. Dette svarede Skoleforeningen fyldigt på. Især 2 ændringer faldt i øjnene og gav anledning til kraftige indsigelser: At studenterne fra vore 2 mindretalsgymnasier nu blev betragtet som studenter fra ethvert andet tysk gymnasium, og at omregningen i praksis ville betyde op til 1 hel dansk karakters forringelse for mange af vore studenter.

Der kom imidlertid ikke noget svar på Skoleforeningens indsigelser i løbet af 2013, og i februar 2014 kom så den fuldt færdige bestemmelse fra ministeriet, hvor udkastet fra november 2013 var blevet stadfæstet, med blot en enkelt mindre justering.

Det gav anledning til meget opstandelse på de to gymnasier, blandt elever og lærere, og i Skoleforeningen. Alle forsøg på at få taget ændringen af bordet blev fejlet af banen, så studenterne 2014 blev som de første underkastet de nye omregninger.

Efter mange forgæves forsøg på at få ministeriet overbevist om, at de måtte trække ændringerne tilbage, lykkedes det at få afholdt et møde med embedsmændene i november 2014. Det gav heller ikke noget resultat. Tilbage var så kun at få sagen rejst politisk. Det lykkedes faktisk, og på møder i februar og marts blev det – sandsynligvis efter pres fra politikere fra forskellige partier – så endelig accepteret at ændre omregningen og principperne herfor. Faktisk blev resultatet, at man vender tilbage til den praksis, der gjaldt tidligere: at det danske gennemsnit beregnes på basis af resultaterne fra kun Duborg-Skolen og AP Møller Skolen. Tilmed vil studenterne fra 2014 få justeret deres omregning ifølge den nye aftale.

Alt i alt er vi glade for, at sagen er endt særdeles tilfredsstillende. Men vi kunne selvfølgelig godt have undværet al den opstandelse, som ministeriets handlemåde har ført med sig. Frem og tilbage er jo lige langt, så hvorfor overhovedet lave noget om?

Faktisk har vi på intet tidspunkt fået præcist at vide, hvorfor man nu ville lave det hele om. Man kan kun gætte på, at der bagved det hele ligger en embedsmandslogik, der lyder: Nu, hvor vi har mulighed for at lave statistik på 100.000'er af studenter fra hele Tyskland, så gør vi det og ser stort på, at studenterne fra de 2 danske mindretalsgymnasier er anderledes end de tyske. Og i øvrigt er det lige meget, at vi fra dansk side betaler ½ mia. kr om året for at opretholde et dansk skolevæsen syd for grænsen. De er jo tyskere alligevel!

At det lykkedes politikerne at få den nødvendige tilbagerulning i stand, har sikkert også noget at gøre med, at det ville være en skidt og pinlig sag for de danske politikere, hvis sagen ikke blev løst i 60-året for København-Bonn-erklæringerne. Det var derfor vigtigt, at løsningen blev fundet før festlighederne i slutningen marts måned.

Tilbage står indtrykket af en uendelig ringe viden og bevidsthed hos de ministerielle embedsfolk om det danske mindretal.

Om skolens renovering og ombygning

Vi nærmer os slutningen på skoleåret 2014-15. I foråret 2013 var projekteringen af ombygningen og renoveringen af skolen for så vidt tilendebragt, og det blev meldt ud, at byggeriet skulle begynde i sommerferien 2014. Denne tidsplan blev dog ændret lige før sommerferien for et år siden. Nu hed det sig, at byggeriet kunne starte efter jul 2014. I hele efteråret hørte vi imidlertid ikke noget, og først kort før jul fik vi at vide, at der havde været økonomiske problemer, men at der nu var fundet ekstra midler, så byggeriet kunne gå i gang i løbet af foråret 15, senest til sommerferien 2015. Siden da har man arbejdet på at få kontrakterne underskrevet, og lige nu ved vi stadig ikke, hvornår byggeriet går i gang. Vi kan blot sige, at det tidligst bliver efter efterårsferien, og næppe før nytår.

Årsagen til alle disse uklare tidsplaner og forsinkelser er som sagt økonomisk. Projektet er (naturligvis) blevet dyrere end forventet, og tiden er gået med at afklare, hvilket økonomisk niveau byggeriet skal have.

Det er klart, at vi på skolen godt kunne tænke os mere klarhed. Dels mht. hvad vi kan forvente af byggeriet – ikke mindst hvordan besparelserne udmøntes, dels mht. holdbare tidsplaner og dermed de forholdsregler, vi nødvendigvis skal træffe, hvad angår fx husning af eleverne, mens byggeriet står på.

Det står imidlertid fast, at når byggeriet begynder, skal 7.-10. klasse rykke til lokaler i Schulgasse. Skoleforeningen har nu lejet bygningerne, som i en årrække har rummet en afdeling af VHS, og som derfor er ganske velegnede til undervisning. Vi ved blot endnu ikke, hvornår denne udflytning sker. Men eleverne bliver her på skolen så længe som muligt. Det står også fast, at 11.-13. årgang skal forblive i bygningerne, mens byggeriet står på.

Andre aktiviteter

Det må også i år nævnes, at skolens dagligdag tydeligt bærer præg af Skolefor-

eningens anstrengte økonomi. Det sætter bl.a. sit mærke på omfanget af eleven-gagerende aktiviteter uden for den egentlige undervisning. Det er vanskeligt at få råd til nye initiativer, og de, vi har, er vanskelige at opretholde. Men vi har fortsat både lejrskoler, studierejser, udvekslingsrejser, elevambassadører, mange interne besøg på skolen, deltagelse i idrætsstævner og musikalske projekter, fx korprojekt Sønderjylland og lypigerne. Om de sidste kan nævnes, at det lykkedes at skaffe sponsormidler til at de kunne foretage en meget vellykket turne i New York i december måned.

Og også i år har en bevilling fra Sydslesvigudvalget til Grænseforeningen muliggjort, at vi kunne drage til København med hele 13. årgang, bl.a. med besøg på Christiansborg. Turen blev afholdt med succes i slutningen af februar.

gang fra den gamle bygning

gang fra den nye bygning

Personalet – sommer 2015

Nyansatte pr 1.8.15

Trine Møller-Fink. Fast stilling i kemi og idræt

Frøya Gildberg. Fast stilling i musik

Mette Rahbek. Årsvikar i dansk (fortsat fra foråret 15)

Lene Sollied Moritzen. Årsvikar i dansk og kunst (fortsat fra 14-15)

Jan Wittrup. Årsvikar i historie og filosofi (fortsat fra foråret 15)

Martina Glanemann. Årsvikar i tysk og filosofi (fortsat fra foråret 15)

Anders Moen Flytkjær. Årsvikar i biologi

Helle Skadhauge. Årsvikar i latin (egl på pension)

Kenneth Stenbakken. Fast stilling som lærer (fraflyttet i 2007, nu genansat)

Tanja Bohm. Barselsvikar som lærer

Rasmus Hoffmeister. Pædagogisk medhjælp

Emil Melbye. Årsvikar i geografi pr 1.11.15

Pensionering

Tom Vincens Hansen på pension pr 1.11.15

Angela Guski

Tom Vincens Hansen

Stx 2015

Studenter årgang 2015

Andersen	Sina	Hørnum
Bauer	Carlotta Aenne	Flensborg
Bechtel	Kay-Hendrik	Vyk
Berthelsen	Karoline Tanderup	Flensborg
Boock	Jule Johanna	Oksager
Borchardt	Selina	Store Vi
Borcherding	Finn Moritz	Langballe
Breum	Hans Christian Corpuz	Flensborg
Brodersen	Laura Friederike	Vyk
Bruhn	Simon	Flensborg
Carstensen	Malena	Læk
Christensen	Lena	Harreslev
Christiansen	Rikke Ane	Store Vi
Dau	Stine	Flensborg
Davids	Jana	Hanved
Demuth	Aileen	Harreslev
Dietz	Malte	Oksager
Domeyer	Katja	Flensborg
Dose	Leif Jona	Husby
Eggert	Luzie	Sørup
Festersen	Flemming Berg	Hanved
Fürst	Yannik	Havetoftløjt
Gildenast	Mia	Harreslev
Glöe	Jan-Martin	Flensborg
Graves	Celine	Flensborg
Gutschenreiter	David	Flensborg
Gülgen	Cihan	Flensborg
Gössmann	Nora Isabelle	Hanved
Haberlandt	Lasse	Flensborg
Habild	Carlotta	Flensborg
Hansen	Katrine	Harreslev
Heller	Maike	Oversø
Hendes	Nina Lee	Langballe
Hinge	Lars	Oksager
Hinz	Jasmin	Læk
Hinze	Paul Viggo	Harreslev
Holdensen	Kristin	Flensborg
Höck	Svenja	Harreslev
Højlund-Jacobsen	Lina Emma Sofie	Harreslev
Jacobsen	Annika	Flensborg
Jacobsen	Lasse	Ladelund
Jauch	Lena	Vesterland
Jessen	Lisa Katharina	Lyksborg
Johannsen	Dora-Lena	Kejtum

Kellner	Rena	Flensborg	
Klee	René	Lyksborg	
Koch	Phil Pepe	Flensborg	
Kutscher	Kira	Stenbjergshav	
Kölpin	Jürgen	Flensborg	
Langholz	Linn Tasmin	Harreslev	
Lassen	Zora	Morkær	
Lempertz	Hannah	Flensborg	
Lorenzen	Henning	Ves	
Lucassen	Carina	Harreslev	
Mester	Christian	Flensborg	
Möller	Nele	Nibøl	
Nicolai	Joke Maleen	Ringsbjerg	
Nielsen	Finn Sebastian	Flensborg	
Nielsen	Jonathan Bruun	Harreslev	
Nottrott	Nadine	Flensborg	
Nygaard	Mads	Flensborg	
Pedersen	Annemarie	Harreslev	
Petersen	Julia	Flensborg	
Reinhart	Falko Christian	Flensborg	stx 04.11.15
Resch	Jana	Flensborg	
Rohde	Jakob	Nibøl	
Sacan	Demet	Flensborg	
Schmidt	Tina	List	
Schröter	Anna-Lena	Flensborg	
Schulte	Jonas	Flensborg	
Schüttke	Aileen	Ladelund	
Schüttke	Sarah	Læk	
Steinberg	Maximilian	Flensborg	
Stürmann	Chiara	Harreslev	
Svarer	Alexander Peltzer	Harreslev	
Sørensen	Jenny	Flensborg	
Teichmann	Kerrin	Flensborg	
Torge	Johanna Paulina	Flensborg	
Treckmann	Jan	Hyrup	
Tromlitz	Anna Louisa	Oversø	stx 09.07.15
Uecker	Jule Johanna	Husum	
Ullrich	Anne	Sterup	
Vriesema	Adda Cora Damsch	Bredsted	
Walter	Kevin	Flensborg	
Wiedemann	Finn	Flensborg	
Wiesner	Charlyn	Selk	
Winckelsesser	Annemarie	Stenderupau	
Winterfeld	Lara Christina Von	Harreslev	
Wölfl	Lina	Flensborg	

Realister og afgangselever 2015

F9a	Buck	Nik Henning	Flensborg	ESA
F9a	Holderbaum	Janina	Flensborg	ESA
F9a	Koch	Fiore	Flensborg	Hovedskoleeksamen 2014
F9a	Möller	Alina Michelle	Flensborg	ESA
F9a	Scheel	Lennart Günther	Vesterland	ESA
F9b	Borger	Tim	Flensborg	ESA
F9b	Büchmann	Bjarne	Groß Rheide	ESA
F9b	Ropertz	Alexander	Flensborg	ESA
F9b	Schubert	Sine	Flensborg	ESA
F9b	Schulze	Sarah Lea	Flensborg	ESA
F9b	Wachholz	Lisa Marie	Flensborg	H-Eksamen 2014
F10a	Kringel	Nick-Linus	Eggebæk	Hovedskoleeksamen 2014
F10a	Gerth	Annalena	Vesterland	MSA
F10a	Kriest	Timm	Flensborg	MSA
F10a	Leemhuis	Joke Leo Geerd	Flensborg	Abgang
F10b	Deutz	Freya Madita	Flensborg	MSA
F10b	Dähndel	Leonard	Flensborg	MSA
F10b	Jensen	Sofie Bruun	Flensborg	MSA
F10b	Langholz	Nick Robin	Harreslev	MSA
F10b	Nielsen	Mika	Flensborg	MSA
F10b	Papke	Kira Maylin	Flensborg	MSA
F10b	Thing	Niels-Jacob	Brønderslev	MSA
F10b	Tober	Marvin	Flensborg	MSA
F10b	Zöhner-Pedersen	Jacob Reppien	Esbjerg	MSA

Mindeord

I det forgangne år har Duborg-Skolen mistet mange tidligere medarbejdere. Hver eneste har haft sin gerning på skolen og ydet en årelang indsats. Mindeord for hver enkelt findes på Duborg-Samfundets hjemmeside www.duborg-samfundet.dk

Lektor Christian Skov
Lektor Flemming Jensen
Pedelfrue Lottelise Johannsen
Pedelmedhjælper Jürgen Helmer
Lektor Hans-Christian Böwes

Ære være deres minde
Duborg-Samfundet

Annonce

2015 udkom "Sydslesvigantologi", et udvalg af litterære tekster skrevet på dansk af sydslesvigske forfattere.

Fra Forordet citeres: "Teksterne spejler ikke alene den tid, de er blevet til, og gengiver de diskussioner, som optog samtiden, men de har også bud til aktuelle mindretalsproblemer og debatter. Tidsligt er udvalget afgrænset til det 20. og 21. århundrede, dvs. det tidsrum, hvor det nuværende danske mindretal blev og bliver formet og defineret gennem den europæiske udvikling."

Bogen er blevet vel modtaget. Den kan fortsat fås på SSFs Sekretariatet. Den koster 13€.

Fra Herbert Erichsens erindringer.

I forbindelse med den årlige sammenkomst for jubilarene 2015 kom vi i kontakt med Herbert Erichsen, der forlod Duborg-Skolen efter mellemskolen i 1950. Mange af hans klassekammerater fortsatte endnu et år frem til realeksamen, men den unge Herbert var så heldig at få en læreplads som elektriker. Han delte skæbne med mange i efterkrigstidens Tyskland. Det var en opbygningsfase og samtidig kunne han dermed hjælpe sin mor, som var krigsenke med 3 børn. Det blev til en fin karriere inden for Flensborgs Brandværn, hvor han sluttede som Brandmajor.

Herbert Erichsen har skrevet en interessant bog om sit liv "Jürgensbyer. Erinnerungen eines Jürgensbyer Jungen", udgivet 2013. Duborg-Samfundet har fået lov til at oversætte og gengive et uddrag af bogen. Udvalget handler om tiden på Duborg-Skolen. Hans vej til mindretallet ligner nok manges, og det kan være nyttigt at genfremkalde den tid.

Vi lader Herbert Erichsen fortælle:

"Min tid i folkeskolen gik til ende. Mine skolepræstationer var gode nok til at skifte til mellemskolen, så jeg arbejdede mod en mellemskoleeksamen på Hebbel-Skolen på Kanonenberg.

Imidlertid tvang datidens levekår min mor til at melde mig fra den tyske mellemskole over i den danske mellemskole. Det lyder meget enkelt og dog samtidig uforståeligt. Siden april 1945 havde vi ikke fået efterretninger om min far. Hvad ville han, der i seks år havde kæmpet ved fronten for sin familie og sandsynligvis nu var i fangenskab, sige til, at hans kone under hans fravær havde skiftet side. Der måtte givet være tvingende grunde til det. Det var der også. Befolkningens forsyningssituation var utilstrækkelig. Sortbørshandlen florerede for dem, der endnu havde noget at handle med. Her tog man også med i købet, at man kunne blive snuppet og endda komme i fængsel. De, der havde forbindelser til bønderne, kunne redde sig en ekstra portion roer, kartofler eller endog kød og æg. Det sagdes, at bønderne nu havde ægte tæpper i kostalden, fordi de ikke mere vidste, hvad de skulle gøre af bytteobjekterne. De, der ikke havde disse forbindelser, måtte lide nød. Dem hørte vi til. Som pålæg (Brotaufstrich) husker jeg endnu "negerfedt". Halvt fedt, halvt gryn (Griess), der blev varmet sammen på panden. Sådan kunne man strække fedtationen.

.....

Danmark forsøgte nu at få befolkningen over på sin side. Man mindede om historien og frem for alt gav man den del af befolkningen, der gik ind for Dan-

mark, et omfattende kulturtilbud, medicinhjælp, og mad. Vi fik f.eks. mælk. Det danske mindretal, som også fandtes under krigen, voksede nu enormt. Efter krigen havde det flertal i rådsforsamlingen og stillede Flensborgs første overborgmester (I.C.Møller).

Både i de tyske og i de danske skoler blev der indført en bespisning. Børnene i de danske skoler fik tilmed mulighed for et ferieophold hos danske familier. Man talte foragteligt om "Speckdänen". De sultne generede det ikke. Jeg har aldrig bebrejdet min mor det. Selv når jeg senere i Danmark af venner og bekendte til mine ferieførelde blev spurgt, om jeg nu var dansk, har jeg altid fortalt, hvordan det kom sig. Jeg har altid haft indtryk af, at man respekterede min mening. Faktisk har jeg endnu i dag, 2012, stadig kontakt med den sidst overlevende i mine ferieførelde familie.

Jeg skiftede således til den danske mellemsskole, først til Christian-Paulsen-Skolen i Søndergravene, senere til en barak på Duborg-Skolen i Riddergade. Min broder skiftede fra den tyske til den danske folkeskole. Min søster var endnu ikke skolepligtig.

Starten i den danske skole medførte store forandringer for mig, for min mor ligesom naturligvis for alle andre. I begyndelsen blev der talt tysk i skolen, hvad der var en stor hjælp for os, som indtil da hverken havde haft forbindelser til Danmark eller det danske sprog. Det skulle nu ændre sig meget.

Helt nyt var det, at klassen bestod af drenge og piger. Der var heller ingen ordensregler (Verhaltenshinweise). Hvordan skulle man reagere, hvis man fik en dårlig karakter i en skriftlig opgave? Ville piger være ligeså intelligente som drenge? Skulle vi måske sidde direkte ved siden af hinanden? På dette område havde vi meget at lære. Nu bagefter må jeg sige, at det ikke har skadet nogen, snarere tværtimod. Det danske sprog voldte vanskeligheder, ikke mindst med hensyn til udtalen. Men trods det lærte vi det praktisk talt på et kvart år. I hvert fald så meget, at vi i undervisningen kunne tale dansk – og også skulle det.

I de øvrige fag blev der undervist efter den danske undervisningsplan for mellemsskoler. En undtagelse var tyskundervisningen. Vi havde ligesom i den tyske mellemsskole tysk som hovedfag, ikke som fremmedsprog. Desuden havde vi den lykke at have en tysk tysklærer. Jeg har senere i mit professionelle liv lært at skønne på den fordel. For min mor var omstillingen en stor forandring. Da hun ikke talte eet ord dansk, kunne hun heller ikke følge med i, om vi fulgte godt med i skolen. Hun måtte altid vente på, at karaktererne kom. Dem kunne hun ganske vist ikke læse, men karaktererne var jo i form af tal.

Det var nærliggende at vi hele tiden sammenlignede vores skolepensum med den tyske mellemsskoles. Så mærkede man nu og da, at man var længere i

matematik og til gengæld ikke så langt i tysk. Til andre tider var det omvendt. Den største forskel oplevede vi, især min mor, i sexualundervisningen. Alene det, at sådan noget blev taget op i skolen over for drenge på 12 år var helt uforståeligt. Sådan var vi ikke blevet opdraget. Det er sikkert ikke kun uforglemmeligt for mig, hvordan vi en dag, piger og drenge sammen, blev undervist af en dansk læge. Det skete på den måde, at man ganske naturligt forklarede forholdet mellem mand og kvinde, ligesom forskellene. Indtil da kendte vi kun gadens "indsigt". For at give eleverne lejlighed til at spørge, hvad der ville have været umuligt, når både drenge og piger var til stede samtidigt, forlod lærerne klassen og enhver fik mulighed for at skrive sine spørgsmål anonymt på en seddel og lægge sedlen på katedret. Så var der frikvarter, og lægen benyttede tiden til at læse spørgsmålene og sortere dem. På den måde lærte drenge pigers problemer at kende og omvendt. Det "smudsige" ved dette tema var så ude af verden. Kun i idrætsundervisningen var drenge og piger hver for sig.

Da jeg fortalte min mor, hvad vi havde lært, forstod hun ikke længere verden. Hun har bestemt overvejet, i forventning om endnu værre udskejelser, at flytte mig tilbage til den tyske skole. Det skete dog ikke.

En ulempe for mig og også for min broder var, at vi derhjemme ikke fik nogen hjælp til skolearbejdet. I begyndelsen hjalp min mor endnu med regning, men det var forbi efter et år. Hun havde gået i folkeskolen til 8. klasse. Mine yndlingsfag var matematik, geometri, geografi, fysik, historie og ikke mindst tegning. Jeg har aldrig hørt til de bedste i klassen, lå altid i midtergruppen og blev altid rykket op i næste klasse.

Duborg-Skolen lå på byens vestlige højdedrag omtrent på det sted, hvor Duborg Slot stod i det 13. århundrede. Bygningen prægede sammen med handelsskolen det vestlige højdedrags silhuet. Vores klasseværelse i barakken var et meget rart sted for os. Vi var kun to klasser og dermed for os selv. Der var mindre opsyn og mindre ballade. Efter et år flyttede vi ind i den udbyggede tagetage i den gamle skolebygning. Skoledagen begyndte altid med en morgensang i festsalen. Så først gik det planmæssigt videre.

Skolens leder var fra 1946 til 1962 Hr. Henry Jensen. Vores klasselærer var Hr. Beck. Han kom fra et gymnasium på Sjælland, jeg husker ham endnu som en retfærdig lærer, der altid tog sig godt af os.

I matematik underviste skolelederens kone; hun hed Anna Jensen og blev kaldt Anna Trekant af os.

Senere blev hun overlærer, så kaldte vi hende Anna Polygon.

Populær var også religionslærer Hr. Madsen. Han var også vores historielærer. Når han i religionstimerne fortalte om de kristne i Rom, gled han umærkeligt over i historieundervisningen om Romerriget. Så hørte alle, eller i det mindste

de fleste, opmærksomt efter.

De største problemer havde jeg med faget kemi, i modsætning til fysik, og sådan er det også i dag.

Idrætsundervisningen fandt sted i gymnastiksalen, som havde et udstyr, som vi endnu ikke kendte. Jeg var ikke nogen topatlet, som to skolekammerater, der allerede beherskede flik-flak. Helst spillede vi håndbold i skolegården. Sådan lærte jeg at spille indendørs håndbold med 7 mand på hvert hold (Hallenhandball).

Musik havde vi hos fru Ottosen. Hun var også engelsklærer, desuden ledede hun skolekoret, som havde et godt ry langt ud over skolen. Det var ærgerligt, at vi drenge, da vores stemmer gik i overgang, istedet blev sat til at læse en engelsk bog og derpå kort skulle fortælle, hvad vi havde læst.

Det var en stor fordel, at vi havde både lærebøger og skrivehæfter gratis. På det tidspunkt var det en følelig lettelse for husholdningsbudgettet.

Vigtig var også den daglige skolebespisning. Der var altid to stykker med pålæg, og vigtigst af alt et æggebæger med levertran. Der var et par, frem for alt blandt pigerne, som ikke kunne få den olieagtige tran ned. Så skete det tit, at jeg fik to portioner.

Størst glæde havde jeg af tegneundervisningen. Vores lærer Hr. Nöbbbe var en kendt kunstmaler. Hos ham lærte vi først at tegne og male systematisk. Vi var i starten nok noget skuffede, da han sagde, at vi allerførst skulle lære at tegne en lige streg, først vandret og så lodret, og rigtig nok uden lineal. Men bagefter fattede vi, at det var grundlaget for al tegning. På den måde lærte vi perspektivtegning og kunne med et stativ gå uden for skolebygningen og prøve at tegne et landskab, i dette tilfælde udsigten over Flensborg Fjord. Senere lavede vi det samme med pensel og farver.

Jeg kunne godt lide at skrive klausurer. Vi vidste, at prøveopgaver altid blev skrevet som klausurer. Gennem de relativt hyppige klausurer slap vi af med angsten for at sidde alene ved et bord i et stort rum og løse opgaver. Et kig til højre og venstre hjalp ikke. Desuden stod der altid en tilsynshavende bagest i lokalet.”

Fra en klassetur til Holnæs 1949

Uddrag fra en brevveksling med Fritz Christiansen, bringes med tilladelse fra forfatteren.

Fritz Christiansen, født 1920, henvendte sig i marts 2015 til Duborg-Skolens rektor Ebbe Rasmussen for at få dokumentation for sin tid som elev på skolen i årene 1932- 36.

Fritz Christiansens fader var krigsinvalid, da han havde mistet synet i Frankrig under første verdenskrig. Fritz er født i Flensborg, i vinteren 1935-36 bor familien i Lyksborg og han fortæller selv:

”Mit sidste skoleår blev noget anderledes, idet vi flyttede til Lyksborg, hvor jeg om vinteren løb på skøjter på Slotssøen sammen med byens ungdom. Der mødte jeg også dem, som jeg kendte fra togrejsen om morgenen. De gik i tysk skole. Engang spurgte de mig: ”Wo gehst du denn zur Schule in Flensburg?” „Auf die Duburg-Schule, die dänische.“ „Wieso das denn, du sprichst doch deutsch, und warum überhaupt? Kann sich doch gar nicht lohnen, denn in ein paar Jahren, da ist Dänemark angegliedert als ein Vasallenstaat.“ „Wer sagt das denn?“ „Unser Lehrer, und der muss es ja wissen.“ „Na, da will ich auch meinen Lehrer mal fragen, ob das wahr ist.“ Efter et stykke tid slog de kreds om mig igen: „Und was hat denn dein Lehrer gesagt?“ ”Dass ihr falsch informiert seid und alles nur Propaganda ist, hat er gesagt.“ (lærer Hans Meng). „Naja, der ist wohl Däne und gehört zu den Dummen. Deutschland wird mal Grossdeutschland und alle Randländer werden uns gehören, und da ist Dänemark auch dabei, und die Sprache ist dann hinfällig. Du kannst ebenso gut mit uns kommen, da wirst du ganz was anderes hören.“

I 1936 arver faderen slægtgården på Broager og de flytter dertil. Fritz Christiansen indkaldes som tysk statsborger til den tyske hær, han bliver efter ansøgning herom fritaget. På grund af faderens invaliditet kunne sønnen ikke undværes på gården. Han har allerede da søgt om dansk indfødsret. Mens Fritz Christiansen er elev på Uldum Højskole indkaldes han alligevel. Moderen returnerer indkaldelsen, da han faktisk er blevet fritaget. De fatale følger er, at Fritz Christiansen den 7.9.1940 – Danmark blev besat af Tyskland 9. april 1940 - arresteres og kommer i fængsel i Flensborg. Han idømmes 3 års anbringelse i tysk koncentrationslejr for forsøg på at ville unddrage sig tysk militærtjeneste. Han tilbringer toethalvt år på sultekost i en lejr og indkaldes derpå direkte til et straffekompani, der sendes til Tunis i Nordafrika:

”Her var jeg tvunget til at udføre soldatens opgave; og havde det så været for Danmarks sag, da havde det været en helt anden sag. – Så jeg gjorde alt for, især under uddannelsen, at opføre mig unormalt, f.eks. kunne (ville) jeg ikke ramme de papfjender, der dukkede op på øvelsesarealet som skydeskiver. Derfor kom jeg da også bagest i køen som ”Schütze Ölkanne”, hvilket passede mig udmær-

ket. Jeg fik lov til at slæbe ammunitionskasser frem til maskingeværreder, da vi lå lige over for fjenden (mine senere venner) i Nordafrika i Tunis. Det varede heldigvis ikke alt for længe. Mortergranater, der jo kommer lodret ned, skabte panik, så godt som alle søgte dækning, en slags stilstand, som ikke kunne afværge, at flere blev ramt af splinterne, der fejede hen langs med jorden til alle sider. Jeg tror, jeg holder inde med flere detaljer; det ville blive alt for nervepirrende. Vores "underofficerer" opfordrede os med høje råb til ikke at trække os tilbage. "Hilferufe" var der nok af, dem fik vi senere i en pause ordre til at tage os af, og det var nok noget af det værste, jeg mindes."

Her tages han i april 1943 til fange af amerikanerne:

"Ingen kan forestille sig, hvordan det er, når man får at vide, at vi var omringet og omgående skulle smide geværet, "because you get eine Kugel" på gebrokkent tysk. Hvilket nok var de skønneste ord for mig! Og vi fik fårekødssuppe, som smagte vidunderligt i en camouflage-teltlejr, hvortil vi kom efter en march på en times tid i ingenmandsland, yes.

Vi, der kunne lidt engelsk, blev udspurgt om, hvor mange mand, vi var, og om vi havde morterkanoner? Dem havde vi jo stiftet bekendtskab med fra deres side, ikke bare 20-30 stykker, men mindst 200 af slagsen i lange rækker. Ikke så sært, at vi var de underlegne. I opsamlingslejren blev vi, en flok på ca 50 mand, efter nogle dage fragtet med lastbil til en ny opsamlingslejr, hvor vi blev sorteret, om vi nu var østrigere, polsktalende fra Posen eller Gdansk eller fra andre besatte områder, som man havde tvunget i tysk uniform. For nu var vi blandet med ikke-straffede personer. Som den eneste dansktalende blev jeg spurgt af U.S. Intelligence Service: "How come, you have joined the German Army?" "No, no, not joined. I was forced to do so, after that I was imprisoned two and a half years for not meeting at the draftboard". "And so you are Danish by descent and anyway being a german soldier, I have never heard anything like it."

Han tilbringer de næste treethalvt år i Massachusetts:

"Fangenskabets som krigsfange i USA var alle tider, fordi vi blot blev behandlet som mennesker. Lejren i Massachusetts, Fort Devens, som jeg senere har besøgt med min hustru Valborg, var beregnet til alle dem, der ikke følte sig som tyske, og vi havde mange fordele, som f.eks. at komme i lejrens biograf af og til, og vi fik også lov til at blive godkendt som "Trustee", en man stolede på kunne gøre et stykke arbejde uden vagtpost. Jeg var en af dem, der fik et job sammen med en civil amerikaner, og jeg kunne færdes frit både under arbejdet og også privat om søndagen, hvor jeg blev hentet og bragt, så jeg kunne være sammen med hans familie. Jeg måtte lægge hånden på biblen og afgive det løfte, at jeg ikke ville gøre noget, der kunne skade den tillid, de havde vist mig. Det foregik over for en dansk US-borger, som lejrchefen kendte."

Omsider, den 12. december 1946 kommer han hjem til forældrene. Fritz Christiansen bliver lærer og får i 1955 den længe ønskede danske indfødsret. Han

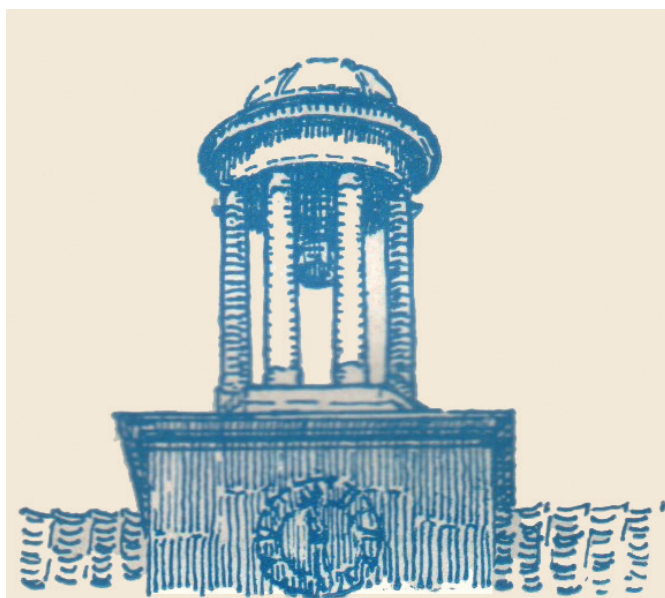
var ansat forskellige steder i Danmark, senest i Grenå fra 1970-84, det sted hvor han bor i dag:

”Dansk-amerikaneren og jeg har senere besøgt hinanden. Det var første gang, han var uden for sit eget land og skulle bruge det danske sprog, som indimellem pludselig kunne svigte ham, så han endte med at sige: ”Fritz, it’s a very beautiful country, more as in the States, when I see the small villages with their flowers in the front, and even in the windows, and their houses, who are kept in such a good shape.”

Eller hans kommentar til det nærliggende plejehjem: ”Jamen, Fritz, er det for pensionister? So nice and clean and properly, it’s only the rich people, where I live, who can afford so much luxury in an old age home.”

Yderligere dokumentation se:

http://duborg-samfundet.dk/pdf/Fritz_Christiansen.pdf

Tak til Klaus-Erik Ramm

Klaus-Erik Ramm har også i år betænkt Duborg-Samfundet med et rundt beløb. Vi siger hjertelig tak.

Et krigsbrevs vej til Duborg-Skolen.

Ved et foredrag på Flensborghus fortalte Sigfred Andresens søn, Jørn Tranekær Andresen den 18. november 2015 om sin far og bedstefar under titlen "Min far og bedstefar overlevede Hitler". Det var en medrivende beretning, og der var fuldt på Flensborghus.

I virkeligheden fortalte han ikke blot om sin far og bedstefar, men også om tre farbrødre, der alle måtte gøre 2. Verdenskrig med. Alle fire kom fra krigen i live, men en af dem dog lemlæstet for livet.

Efter foredraget bad Søren Andresen, Hyllerup, om ordet, og han overrakte foredragsholderen et brev fra Sigfred Andresen til skolens daværende rektor Bernhard Hansen. Brevet gengives her. I brevet takker Sigfred for fødselsdagshilsenen og udtrykker håbet om, at krigen snart må have en ende "med al den grusommelighed". Han takker også for Ugebladet 'Hjemmet', som Duborg-Skolen har sendt ham, som han skriver: "Man føler sig straks meget bedre tilpas, når man engang kan læse noget på dansk."

Tidligere Skoledirektør Hans Andresen havde fundet brevet i Skoleforeningens arkiv. Brevet viser, hvorledes Duborg-Skolen prøvede at holde kontakten med tidligere elever ved lige, selv nu hvor de var indkaldt som soldater.

Søren Andresen kunne endvidere berette, at Sigfreds yngste bror Karl en tid gik i hans klasse på Duborg-Skolen. Klassen undrede sig over den "gamle" elev, for tænk, han var to år ældre end dem. Karl blev imidlertid indkaldt i foråret 1944. Og klassen fik besked af "Mutter O" (Margrethe Ottosen) om, at hver elev skulle skrive en hilsen til den indkaldte soldat. Der kom svar fra Karl, og brevet blev efter læsning lagt i klassebogen.

I 1996, da Søren Andresens klasse havde 50års jubilæum, efterlyste han det gamle brev, men vi fandt det ikke på skolen, og jeg tror, at det forargede ham, at skolen ikke passede bedre på, men nu er også det brev fundet. Det lå ligeledes i Skoleforeningens arkiv. Alt kom på sin rette plads.

Sigfred Andresen, 1925-1993, voksede op i Kalleshave ved Agtrup. Først udlært som smed, siden læreruddannet. Efter ansættelser som lærer i St. Peter og Hatsted, var han skoleinspektør i Bredsted fra 1959-1988.

Karl Andresen, 1926-2004, læreruddannet og lærer i Vanderup. 1972-1979 leder af Jaruplund Højskole, senere højskolelærer der. 1981-86 leder af Harreslev danske skole. Kendt for sine udtryksfulde malerier.

EJ

Wandsbete, den 10. 5. 44

Kære Hr. Bernhard Hansen!

Jeg takker Dem mange Gange for den
Fødselsdagsbilsen, de sendte mig paa Løng-
skolens vegne. Jeg glædede mig meget for den.
Maarke er det den eneste Fødselsdagsbilsen
der naar mig til selv Fødselsdagen. For
jeg tror ikke at jeg er i Hamborg til den
Tid mere, men svarer godt paa Hj. ordene.
I skorstenskompaniet kom jeg om bord for en
Uge siden og maatte gaa det enden, vist
i denne Uge, eller først i næste Uge, for at gaa.
Jeg haaber det naturligvis ikke, men alle kan
man jo ikke andet meget ved det. For denne
Krig dog snart var forbi, saa vi alle kan
komme hjem igen. Alen sangen naar det
da kan en Ende med al den Grusomhed.

Jeg vil ogsaa gerne sige Tak for de to v. b.
af Nybladet Hjemme som er blevet mig
tilsendt fra Trilborgskolen. skan føle mig
strøket meget bedre tilpas naar man dog
kan lase noget paa Dansk. Derfor er glæden
dobbelt stor naar man faar sende et Brev.

Til Olek og Hilma og Tak til alle
dem som hjælper med ved at sende os Indskudte
omaa Hilma, som man altid glæder sig
meget over.

En venlig Hilsen

sendes Dem

Ludvig Andersen

Besøg på Duborg-Skolen

Af Erik Jensen

I min tid som rektor for D-S boede vi på skolen, lige som tidligere rektorer havde gjort. Nu er boligen bygget om til kontorer og sekretærerne sidder nu i vores dagligstue, mens inspektorerne holder til i det tidligere soveværelse.

Ombygningen er sket så nænsomt, at man kan genskabe den smukke bolig, der blev gennemrestaureret, da jeg fik embedet i 1989.

Det har sin egen charme at bo på skolen. Det er en fordel, at man altid er midt i det hele, hurtigt kan være hjemme, men ligeså hurtigt blive inddraget, når nogen vil i kontakt med skolelederen eller skolen. Men ulempen var, at skolelederens telefon var den direkte forbindelse til skolen, når alle andre var gået hjem. Mange forældre fra de mindre skoler var vant til at kunne ringe til deres skoleleder om stort og småt, men med 800 elever var det ikke muligt. Det har nok skuffet nogle forældre, når min kone ikke lige kunne løbe over på skolen og finde deres ”pæne lyshårede” barn et eller andet sted på de mange tusinde kvadratmeter og give en besked. I dag har smartphones overtaget denne hotline.

En lørdag formiddag ringede telefonen. En dansk stemme spurgte, om vi fortsat havde tilbud på strygejern. Jeg måtte bedrøve herren i røret med den oplysning, at det var Duborg-Skolen, der alene kunne tilbyde en studenter-eksamen og ikke Otto Duborg – grænsebutikken ved Oksevejen. En anden gang forhørte en dansker sig, om ikke jeg kunne påtage mig at skaffe ham et lod i Süddeutsche Klassenlotterie. Med al respekt for service måtte jeg afvise ham.

Se, det var et par specielle kontakter til verden omkring det hæderkronede gymnasium, men her skal berettes om de talrige besøg, skolen havde, mens jeg var dens rektor. Antallet kom vel op på nogle tusinde personer, mest skoleklasser og grupper fra Grænseforeningens mange afdelinger, men også delegationer fra forskellige lande, ikke blot fra Danmark.

Min forgænger Knud Fanø holdt meget af sådanne rundvisninger og nød at vise sin skole frem og fortælle om dens historie. Han var ikke blot historiker af fag, men også en god fortæller, som krydrede rundvisningerne med allehånde anekdoter.

Jeg fortsatte med denne opgave og fik af Fanø ca. 3 A4-ark med de grundoplysninger, han havde, så var jeg udrustet og kunne selv supplere.

Det gav god kontakt til mange mennesker

De mange skoleklasser lignede hinanden – nogle var forberedte hjemmefra, andre ikke, men det gjaldt om at få vakt interessen, og hertil var især den prægtige festsal velegnet, for væggene byder på megen historie. Mange yngre elever tabte underkæben, når de så salen med fuldt blus på, med inskriptioner på talerstolen og ved balkonen og med de smukke blyindfattede ruder. Det er et fuldt

forståeligt spørgsmål, der kom fra en pige fra en 8. klasse fra Esbjerg. Hun sagde blot: "Er det ikke en meget kristen skole?" Tydeligvis mindede salen hende mest af alt om et kirkerum.

Her kom det gamle ord "hvis vægge kunne tale" helt til sin ret. Men ved andre lejligheder måtte vi på skolen lige stoppe vores gæster, når de tillagde os en missionsvirksomhed, som vi ikke drev til daglig. Således måtte Anke Spooren-donk, der da var studievejleder, og jeg dæmpe nogle danske erhvervsvejledere ned, der helt overdrevent roste os til skyerne, at vi således dag ud og dag ind forsvarede Dannebrog og det danske. Som sandt var, måtte vi sige, at vi i hverdagen først og fremmest holdt skole og mødte mindretallets unge og gav dem faglig ballast.

Det hændte også, at de besøgende kunne bidrage, jeg mindes en gruppe gamle elever fra de såkaldte fortsætterklasser, der efter krigens slutning fik mulighed for at færdiggøre skolegangen, deraf navnet. De besøgte Duborg-Skolen i efteråret 1989 som 40-års jubilarerer med Elva Thorup Nielsen som deres kontaktperson. De berettede om en morgensang engang i 1947, hvor den daværende rektor Henry Jensen spurgte de forsamlede elever, om de kunne se, at der var noget forandret i salen. Alle kiggede, men måtte have hans hjælp til afklaringen. Han gjorde dem opmærksom på, at det sørgeflor, der gennem krigens år og altså frem til den givne dato havde smykket det danske flag i salens ene hjørne, nu var taget væk. Alle huskede de, hvorledes rektor ved morgensang meddelte, når nogle af skolens tidligere elever var faldet eller meldt savnet på en af krigens mange fronter. Elevtallet var nede på et antal af omkring 300-350 elever, og der var kontakter, familiære og venskabelige på kryds og tværs, så det har været tungt at få disse meddelelser.

Der kom også fint besøg. Den tidligere formand for Grænseforeningen Bent A. Koch spurgte, hvor lille en gruppe, vi viste rundt. Fra een person og opefter var svaret, og han kom så i en efterårsferie med den tidligere islandske præsident Vigdis Finnbogadóttir ledsaget af den islandske ambassadør. Det var nogle hyggelige timer uforstyrret af skolehverdagens uro og højlydte stemmer, der ellers fyldte skolegården.

Anderledes var Kansler Gerhard Schrøders besøg i 2003. Besøget kom i stand, da han ville støtte den daværende Ministerpræsident Heide Simonis, der var midt i en svær valgkamp. Skolen og mindretallet interesserede ham vist mindre. Forud for besøget var der en række møder med politiet, hvor vi drøftede sikkerhed og planlagde en rundvisning, men på selve dagen gik det noget anderledes. Om morgenen stillede politiet med et par bombehunde, der skulle kontrollere, at der ikke var skjult sprængstof i festsalen. De to hunde virkede nu meget morsomme på det friskbonede gulv, hvor de som Bambi på isen skøjtede rundt. Kanslerens tidsplan blev ændret af sikkerhedsfolkene, der havde travlt med at bugserer ham ind i festsalen, hvor han skulle tale til en udvalgt flok fra 13. år-

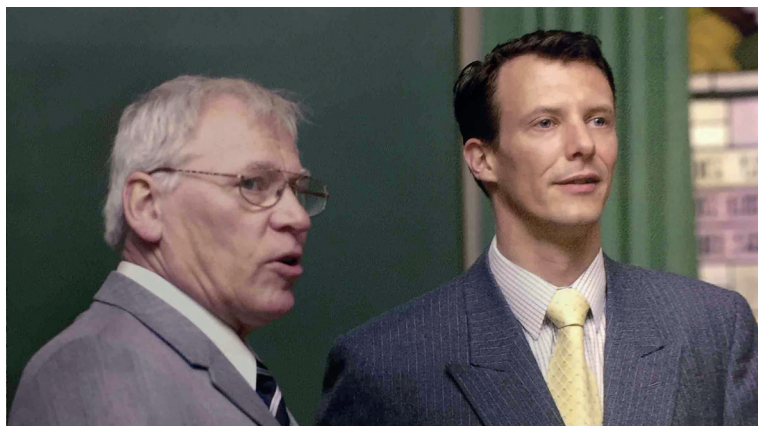
gang. Det gjorde han udmærket, men imens var hans PR-folk i gang uden for salen, hvor de delte postkort med Kanslerens foto ud til alle elever og sagde, at de skulle prøve at få Kanslerens autograf, når han forlod salen. Det blev et cirkus uden lige. 75 pressefotografer masede på for at komme på (undskyld) 'skudhold', og samtidig trængte eleverne frem for at redde sig den fine autograf. En elev passerede mig undervejs og sagde triumferende, at nu havde han seks autografer. Da jeg side om side med Heide Simonis gik ned ad trappen fra festsalen, spurgte hun pludselig: Har jeg endnu begge sko på? Nuvel, vi fik sagt farvel, og jeg ilede til lærerværelset for at sunde mig og styrke mig med en kop stærk kaffe.

I samme forår fik vi et par måneder senere kongeligt besøg, idet HKH Prins Joachim til Danmark kom på et uofficielt besøg. Han var ledsaget af sin adjudant og en enkelt tysk politibetjent. Vi havde et lille arrangement i festsalen og bagefter en rolig og hyggelig rundgang på skolen. Han nød de afslappede former, og vi glædede os over den interesse, han lagde for dagen.

Gæstfrihed har altid været karakteristisk for skolen, for Duborg-Skolen var entydigt flagskibet. Kendt af mange i Danmark. Både den gamle bygning og nybygningen er arkitektonisk spændende og selvfølgelig også skolens historie. Den spejler et bevæget århundredes mindretalsliv. Når gæster nordfra får en forklaring på, hvorfor der pludselig ligger en dansk skole syd for den grænse, de just har passeret ved Kruså, så får de pludselig øjnene op for, at der mere at komme efter i Grænselandet end billige tilbud fra grænsekioskerne.

Det er også i 2015 en god fortælling, der skal gives videre.

Beretningen er skrevet til Flensborg Amts julehæfte, der udkom 14.11.2015. Den bringes efter aftale med udgiverne.

Klip fra året, der gik

Volker Giesa, student 1990, lærer ved Jes Kruse-Skolen, afgang ved døden 13.12.2014.

Dorothea Petersen, student 1963. Hendes roman "Havets rytter" anmeldes i Flensborg Avis 26.1.2015

Anna-Clea Skoluda, student 1987, tiltrådt 1. marts 2015 som Creative Director ved tidsskriftet GEO.

Nis-Momme Stockmann, student 2002, ansat ved Schauspielhaus Frankfurt, fik opført et af sine stykker „Inga og Lutz“ på dansk i Husum.

Nina Lemcke, student 2000, tiltrådte som ny kulturkonsulent i SSF 15.7.2015

Sascha Mauel, student 1993, arkæolog i Athen, udtalte sig om livet i det aktuelle Grækenland. Flensborg Avis 5.8.2015.

Morten H. Paulsen, student 2000, afgang ved døden 5.8.2015.

Johannes Lausmann, student 2014, Gardehusarregimentets hesteeskadron, ledsagede Dronning Margrethe ved hendes besøg i Aabenraa. Flensborg Avis 3.9.2015

Lis Volck Jensen, født Madsen, student 1954, er afgang ved døden 5.7.2015.

Uwe Taubert, student 1959, musiker ved Rainy City Stompers – www.swinging-flensburg.de/uwe-taubert.html

Holger Thietje, realist 1963, interview om et arbejdsliv inden for transportsektoren i Flensborg Avis 10.6.2015.

Helge Höllmer, student 1985, Oberstarzt, leder af Abt. Psychiatrie u. Psychotherapie ved Bundeswehr Krankenhaus, Hamborg. Interview i National Geographic, februar 2015.

Kristian Ludmann, student 1989, Constructing Director for Vestas Tyskland/Schweiz med sæde i Husum.

Krestine Salomonsen, student 1997, har med flere andre åbnet salon i "In der Acht" i Nikolaistrasse. Hun er klinisk kosmetolog og hudterapeut og fysiurgisk massør. Flensborg Avis 6. oktober 2015

Lasse Busck-Nielsen, student 2000, udgav juli 2015 en artikel om Strafverfahrensrecht i "Kriminalistik". Har medvirket ved udviklingen af "Taler du dansk? Dänisch für die Polizei", 2015. Udnævnt til Kommissar ved politiet i Rensborg.

Trine Bay Lührssen, student 1993, har fået optaget to værker på den censurerede udstilling Kunstnernes efterårsudstilling i København.

Sünje Lewejohann, student 1992, har fået udgivet sin anden bog, en digtsamling "In den Hirschen" på Connewitzer Verlagsbuchhandlung

Dorothea Petersen, f. Duggen, stud. 1963 holdt foredrag om sin bog „Parallele verdener“ i Flensborghus.

Til stede var udover et stort publikum også hendes klasselærer Ewald Jacobs, hendes biologilærer Torben Kvist samt nogle klassekammerater.

Det er 61 år siden...

af Jens Chr. Ingwersen, stud. 1963

...at jeg startede på Duborg-Skolen. Det skete inden København-Bonn-aftalerne fra 1955, så vi fulgte indtil 1955 reglerne for det danske skolesystem. Jeg begyndte derfor i 1. mellem, for to år senere at fortsætte i G3, i skolens nyoprettede gymnasiespor. Jeg husker ikke så meget fra denne tid. Jo, noget dukker frem: Duborg-Skolen var et sted med orden på tingene. Der herskede nærmest militær disciplin. Lussinger var allestedsnærværende. Hvis man bar briller, fik man et varsel: ”Tag brillerne af”. Bar man ikke briller, kunne man få lussinger uden varsel. Jeg selv fik en, fordi jeg ikke havde lukket en dør bag mig. Det var

gårdvagten, der var mester for denne hjælp til min opdragelse. Bagfra og uden forudgående varsel. Jeg tog jo nok ikke skade af lussingen, men alligevel: På tyske skoler var det forbudt at slå, allerede på den tid.

Om morgenen stod rektor ved indgangen til skolegården. Kom man for sent, var der ingen nåde: Møde kl. 7 næste morgen og ringe på. Jeg husker ikke, om det var hos pedellen eller hos rektor. Begge boede på skolen. Om vinteren var det koldt at stå i skolegården fra 7-8. Men man kunne jo bare lade være med at komme for sent.

I nogle år havde min klasse samme lærerinde i regning og skrivning. Hun var from – formentlig særdeles from - og indledte hver time med en bøn. Når vi lavede vore skriveøvelser, og når vi regnede ”tårne” i regnebogen, læste hun op af fromme og opbyggelige historier. Hun var også altid god for en lussing.

I samtlige ni år på Duborg-Skolen havde vi den samme lærer i tysk. Hun havde vist lagt en niårsplan for vor undervisning. Jeg er hende dybt taknemmelig for den undervisning, hun gav os. Den var højt kvalificeret, velovervejet og stimulerende. Jeg fik desværre aldrig takket hende, og nu er det for sent. Hun uddelte i øvrigt aldrig lussinger, men havde naturlig autoritet uden at være autoritær.

Rektor rejste til Randers for at blive rektor der, og vi fik Knud Fanø som ny rektor. Det var en revolution. Skolen blev et venligt sted. Rektor røg cigarer og havde forståelse for menneskets natur. Det skal ikke forstås sådan, at der var tvivl om, hvem der bestemte. Det gjorde rektor naturligvis, og det var ikke til debat. Men måden, han gjorde det på, var en befrielse i forhold til hvad jeg havde været vant til. Jeg blev glad for at gå i skole! Det hjalp jo nok også, at jeg var blevet ældre og mere moden. Men vi fik en venlig og altfavnende rektor. En rektor, der kendte os og interesserede sig for os. Jeg husker de sidste par år på Duborg-Skolen som en dejlig tid. Vi fik nye og yngre lærere. Der var tid og rum til debatter og glæde. Der kom farve på dagligdagen.

Således var den, der skriver disse linjer, en glad og stolt student i foråret 1963. Jeg var herre i åndernes rige. Troede jeg. Jeg blev klogere, da jeg kom på Teknisk Universitet i Braunschweig. Men det er en helt anden historie.

Lyspigerne i ”The big apple”

Af Frøya Gildberg

Duborg-Skolens Lyspiger tog i december 2014 igen på en rejse til New York. For nogle år siden havde de daværende Lyspiger allerede været i New York, dengang med deres mangeårige dirigent Tom Vincens Hansen. Denne gang var det så Lyspigernes nuværende dirigent Ruth Maschmann, der var afsted med en ny flok piger. Med om bord på flyveren var Inge og hendes mand rektor Ebbe Rasmussen samt undertegnede.

Via London fløj vi til John F. Kennedy lufthavnen, hvor vi landede om aftenen. Der var organiseret transport fra lufthavnen og ind til Manhattan, hvor vores hotel lå. Det var imponerende at køre ind i byen med alle lysene og New Yorks skyline. Med hotellet som udgangspunkt var det nemt at nå rundt til de forskellige attraktioner, som vi havde på programmet den første dag. Jetlagen fik de fleste af os til at se nok så trætte ud, men da vi først var undervejs, blev vi trukket med af byens tempo.

Dag nummer to var en søndag, og den bød på pigernes første koncert. Det var under gudstjenesten i Den danske Sømandskirke NY, som er smukt beliggende i en gammel villa i Brooklyn ikke langt fra Hudson River. Det var en dejlig optræden. Næste dag gik turen så længere ind i Brooklyn, for nu skulle pigerne synge på det norske plejehjem Norwegian Christian Home. Der var ikke nogen beboere tilbage, som kunne tale norsk, men derimod stiftede vi bekendtskab med en meget underholdende ældre italiensk dame, som under optræden havde sunget med på luciasangen. Sangen er oprindelig en neapolitansk vise, som hedder ”Santa Lucia”, og som handler om den italienske helgen ved samme navn fra Sicilia. Så derfor kunne damen fortælle historien om den hellige Lucia.

Ud til plejehjemmet var vi kommet med metroen. Med toget kørte vi dagen derpå ud til Croton on Hudson, hvor det danske alderdomshjem ligger. Toget kørte langs med Hudson floden, og det var en flot tur.

På alderdomshjemmet var der et par beboere, som godt kunne tale dansk. Hele huset så meget dansk ud indeni. Der var pyntet op til en dansk jul.

Det var dejligt at se, hvor glade beboerne blev for denne optræden.

Men den mest rørende optræden blev den ved Jakob A. Riis Settlement. Lyspigerne sang for næsten 100 børn, som sad musestille og måbede. Det gjorde indtryk på os. Jeg hørte nogle drenge tale om, hvorvidt lyspigerne var engle. De

kendte ikke noget til luciatraditionen og havde aldrig set piger gå rundt i lange hvide kjoler med stearinlys i hænderne medens de sang.

Til gengæld kendte vi ikke noget til den danske udvandrer fra Ribe Jakob A. Riis, som de fleste nordamerikanere godt kender. Om hans mission står der: The mission of Jacob A. Riis Neighborhood Settlement House is to build and strengthen underserved communities in Western Queens and to act as a catalyst for change.

Det var turens sidste koncert og en god afslutning på nogle lærerige og meget spændende dage, hvor vi mødte utrolig søde mennesker i "the city that never sleeps."

Tak for denne gang og tak til alle jer, der har været med til at realisere denne rejse! Ingen nævnt, ingen glemt.

Duborg-Skolen lypig i New York

PÅ SOMMERFERIEBESØG FRA SYDSLESVIG

Emilia (tv.) fra Sydslesvig besøgte sidste sommer Victorias (th.) familie i Jylland.

Giv jeres barn en legekammerat i ferien og en ven uden for Danmarks grænser.

Grænseforeningen søger familier, der vil holde sommerferie med et barn fra Sydslesvig. Hvert år rejser omkring 300 børn fra det danske mindretal i Sydslesvig til Danmark for at holde en, to eller tre ugers sommerferie hos en dansk familie.

I snart 100 år har ferie børn skabt kulturudveksling mellem Danmark og Sydslesvig, hvor de sydslesvigske børn får den danske levemåde ind under huden, samtidig med der opstår venskaber på tværs af grænsen.

Et ferie barn er en unik mulighed for at give jeres barn en legekammerat uden for Danmark og på den måde komme tættere på en anden kultur.

Hvis I ønsker at være vært for et ferie barn eller bare vil høre mere om, hvad ferie børn er, og hvordan det foregår, så kontakt Grænseforeningens foreningskonsulent Claus Jørn på:

Telefon: 2172 1335

Mail: cjj@gaenseforeningen.dk

Regnskab for Duborg-Samfundet 13. 11. 2014 – 11. 11. 2015

Union-Bank konto 21520, BLZ: 21520100

(IBAN: DE78 2152 0100 0000 0215 20, BIC: UNBNDE21XXX)

Indestående 13.11. 2014	7426,59 €	
Indbetalinger til Duborg – Samfundet	5029,80 €	
Overført fra Danske Bank	4693,64 €	
Trykning af årsskrift		3187,81 €
Udsendelse af årsskrift		4327,51 €
Legater og boggaver til studenter		1723,34 €
Møde med jubilarer		110,00 €
Trykning af giroblanketter		200,00 €
Udgifter vedrørende duborg-samfundet.dk		28,50 €
Antivirusabo		39,99 €
Porto og returporto		149,90 €
Kontogebyrer		25,74 €
Indestående 11. 11. 2015		7357,24 €
	17150,03 €	17150,03 €

Union – Bank bankbog 463620

Indestående 13. 11. 2014	101,82 €	
Renter		0,40
Indestående 11. 11. 2015		101,82 €
	102,22 €	102,22 €

Danske – Bank konto 8045321, Reg. Nr.: 1551

Indestående 13. 11. 2014	35177,12 kr	
Indbetalinger til Duborg – Samfundet	8540,00 kr	
Overført til Union-Bank		35220,00 kr
Kontogebyrer		150,00 kr
Indestående 11. 11. 2015		8347,12 kr
	43717,12 kr	43717,12 kr

Flensborg, den 12. 11. 2015

Revideret den 12. 11. 2015

G. Dyrvig

Birthe Richter

Inde i regnskabet for 2014 var desværre anført forkerte datoer. De korrekte datoer stod ovenover.

Jeg beklager fejlen. Gunnar Dyrvig

